

גיליון מס' 479 פרשת חקת
תשפ"ב שנה עשירית

לעילוי נשמת סבתי
מרת הדסה דינה
בת הרב ר' יצחק ע"ה
תנצב"ה

דברי שי"ה

ממון רשכבה"ג שר התורה הגר"ח קניבסקי זצוק"ל

נקור שי"ח

אדם כי ימות באהל

ביום שישי האחרון סמוך לשבת, פנה אליי ידיד וביקשני היות ואני גר בסמיכות לציון רבינו הק' ע"ה, אם אוכל להתחסד עמו וללכת להזכיר חולה אחד הזקוק לרפואה, וב"ה קיימתי מבוקשו ונקווה שישוב לאיתנו לאו"ט.

א. והנה לילך לקברים אחר חצות ביום שישי שמעתי מרבינו ז"ל שי"א שראוי להימנע מזה כיון שע"פ הקבלה אין הנשמות נמצאות שם בשבת וכבר בחצות ע"ש מתחיל התנוצצות השבת, אמנם ע"פ דין כתב רבינו (בס' תשובות הגר"ח ח"ב עמ' תתל"ד) **אין בזה איסור** ואם נזדמן לו יכול להיכנס.

ב. עוד שמעתי מרבינו זצ"ל שאין כדאי לילך לבית קברות באופן תדירי שכן הגר"א כ' דהמזיקים שולטים שם, [לשון הגר"א באגרת: ותשמור שלא תלך לבית הקברות כלל וכלל כי שם מתדבקים הקליפות באנשים וכל שכן בנשים, וכל הצרות והעוונות באים מזו, ועי' עליות אליהו סקצ"ו] והרוצה להתפלל יתפלל בבית הכנסת כמו שאמרו חז"ל, וכ"כ נכדו בס' אלא ד' אמות (פרק פ"ד ס"ט) וז"ל: באופן כללי, מרן לא הלך כמעט להתפלל על קברי צדיקים. וגם על קברי אבותיו ורבותיו הצדיקים הולך רק ביום היארצייט וגם בזה אינו רואה חיוב לעלות על קברם. אך כמה פעמים בנסיעותיו הזדמן לו להיות בקברי צדיקים ראשונים כמלאכים. פעם כשבתו היתה חולה תיכף מיהר לאביו זללה"ה ואח"כ משם הלך לקבר החזו"א והתפלל שם כמה רגעים ושב לביתו (מעדות בנו ר"ש שליט"א). (וכ"כ במג"א ס' תקנ"ט סקט"ו ע"פ האר"י).

ג. ואמר רבינו זצלה"ה שמרן החזו"א הורה שלא ילכו נשים לבית החיים לעולם כמש"כ הגר"א באיגרתו, והוסיף רבינו שאין להתיר אף לקבר רחל שהוא מלפני הדיבור דבתו (ב"ב נ"ח א') כתבו דקבר אברהם אבינו מטמא דכתיב אברהם האדם הגדול בענקים, ומסתמא ה"ה לכל האבות והאמהות. [וכ"כ בת' זית רענן יו"ד סי' כ"ו בשם הגר"ש סלנט זצ"ל]. ונדה לא תלך לביה"ק [כמבואר במ"ב סי' פ"ח סק"ז] ואף ב"א צ' שרגילה לילך בכל שנה. ואמר שמנהג העולם שלא תלך אשה מעוברת לביה"ק. ובס' כל משאלותיך (עמ' רט"ז) שאל מרבינו: כל שנה בעשרת ימי תשובה תלמידות הסמינר בבאר יעקב נוסעות לכותל והשנה משום מה לא נוסעים האם לקחתן לקברו של הרב דשם הרב יעקובזון זצ"ל שהיה מיוחס ומנהל הסמינר? נשים לא ילכו לבית הקברות. מהו חוץ

לגדר או חוץ לד' אמות דקברים כמו כהנים? רק חוץ לגדר. אשה שלא הולכת לקברים או לגבי נדה שיותר חמור מסתם נשים בעלמא מהו לגבי מירון בקבר רשב"י או בקבר רחל? **שלא תלך אלא תעמוד בחוץ**. הבעיה היא שבקבר רחל לעמוד בחוץ זו סכנה מה לומר לה לגבי שתהיה בתוך האהל אבל חוץ מד' אמות? **שלא תלך**. השאלה האם בחוץ זה נחשב כמעלת תפילה בקבר רחל והרשב"י? **בודאי**. ובס' שמענו כן ראינו (עמ' רפ"א) כתב שכשהרב היה בצפת ראוהו יושב וקורא תהילים במרפסת הדירה וכששאלוהו על הנהגה זו השיב הרי אילו כל המקום היה מלא באנשים מהקברים עד פה וכי באופן זה לא היה נחשב כמתפלל על הקבר וא"כ ה"נ כשהמקום פנוי מאדם לא גרע וגם זה חשיב כמתפלל על הקבר.

ד. עוד אמר רבינו זללה"ה שאין לילך אצל הקברים בלילה, ואחר חצות אפשר להקל. ובשיח התורה (ח"ג עמ' שנ"א) שאלה שמעתי בשם כגת"ר שאין לילך על הקברים בלילה דאז אין הנשמות מצויות שם, האם יש לזה מקור בחז"ל תשובה **כ"כ ע"פ קבלה**.

מדור זה מוקדש לע"נ א"מ הרבנית מ' ברכה רבקה רוזנברג ב"ר שלמה אריה ע"ה

היומן

תמוז תשע"ח

אחד נכנס ושאל בדבר בחור בן שבע עשרה שהתחיל לפתע לגמגם דיבורו, איזו עצה יש שיסדר או מה יקבל על עצמו.

השיב מרן "שידבר הרבה תורה", והסביר הכונה שילמד הרבה בהתמדה ובזכות זה יתרפא כמו שאמרו חז"ל בקידושין דף ל' "ושנתם, שיהיו דברי תורה מחודדים בפיו, שאם ישאל לך אדם דבר אל תגמגם ותאמר לו אלא אמור לו מיד".

אחד שאל, האם כאשר יוצא באמצע הלימוד מהחדר רק בכדי לקחת ספר, האם צריך לסגור את הספר? והשיב מרן שכדאי שיניח על הספר איזה דבר שלא יהיה פתוח כאשר נמצא בחוץ.

שאל... ששולח שלש בחורים להבחן ב... היום ושתיים רק יתקבלו במי להשקיע יותר אחד מהבחורים הוא וכל משפחתו עלו מחו"ל במס"נ אבל הוא לא כ"כ טוב האם להשקיע בו. מרן: כן מגיע לו, אח"כ שאל למה שלא יקבלו את כולם ונשאר בצ"ע.

בצילו

הופיע ויצא לאור חוברת מיוחדת ממויטב התמונות של הצלם החרדי שוקי לרר מתוך מה שזכה לתעד במשך השנים אצל מרן רבינו שר התורה הגר"ח קניבסקי זצוק"ל. 160 עמודי כרוזו צבע מלא מלווים בסיפורים מיוחדים ואלפי תמונות מיוחדות. ניתן להזמין בכמויות בלבד החל ממאה יחידות למוסדות וארגונים במחיר מיוחד לרגל ההוצאה. להזמנות: 053-3145900

להתפלל

מתוך ספרו של רבינו "אורהות יושר"
ט. כשאומר עוטר
ישראל בתפארה
ימשמש בתפילין.

להצטרפות לרשימת מקבלי חגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com
ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג חגליון לע"נ. לרפואה ולהצלחה וכו'. נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושוי"ת מרבינו.

שָׁנִים קְדֻמוֹנִיּוֹת עַל גְּדוּלֵי הַדּוֹרוֹת

עובדות חדשות ונדירות מפי רבינו מרן זצוק"ל!

מְדוּר שָׁנִים קְדֻמוֹנִיּוֹת - לַשְּׁבוּעוֹת הַבָּאִים בַּעֲזַה"י

פְּרֶשֶׁת בַּלֵּק - ראש ישיבת חברון הג"ר חיים סרנא (ה' תמוז) **פְּרֶשֶׁת פִּנְחָס** - בעל ה'פרדס' רבי אריה ליב אפשטיין (י"ג תמוז)
פְּרֶשֶׁת מִטּוֹת - הגאון הגדול רבי חיים שאול קרליץ (כ' תמוז) **פְּרֶשֶׁת מוֹסְעֵי** - ראש ישיבת פונביץ הגאון רבי שמואל רוזובסקי (כ"ז תמוז)
נשמח לקבל מקוראינו הנאמנים מסמכים, תמונות, עובדות ומעשיות הקשורים להנ"ל

הגאון הגדול רבי מיכל יהודה לפקוביץ זצ"ל

מיכל יהודה כדי לשבח בכך את מעלת החתן ולדרבן אותו לגמור את השידוך. [הערה: העירו - איך העביר מכתב פרטי לאדם אחר, והלא ידוע חרם שגזר רבינו גרשום (מובא גם בגליון באר הגולה יו"ד סימן של"ד) שלא לקרוא כתב חבריו ששולח אליו בלא ידיעתו.

וכמדומה שרבינו סבר, שמכתבים הנשלחים אליו, השולח כותב על דעת שרבינו יעשה בהם מה שהוא מחליט, וממילא רשאי להראותו למי שרוצה, היות ועל דעתו נשלח. ויש להעיר עוד שיתכן שרבינו גרשום לא דיבר על מכתבי תורה, אלא על ענינים שבין אדם לחברו, וע"י. וסיפר עוד, שבימים שטרם סגירת השידוך, היה איזה ענין בין הצדדים שהיה צריך את התערבות רבינו, ומכיון שהיתה זו שעת ערב מאוחרת, רבינו כבר נח במיטתו אחרי שבירך ברכת המפיל, אך כששמע במה הענין, שתק, ונרדם, ואחרי כמה רגעים שהתעורר אמר 'מכיון שישנתי מעט מותר כבר לשוחח', וקם בזריזות לשוחח עם הצדדים, וכך השידוך קם והיה.

איך נתנו לו לעלות

סיפר בן רבינו, הגאון רבי יצחק שאול קניבסקי, כי פעם אחת רבי מיכל יהודה חפץ לדבר עם רבינו זצ"ל בענין מסוים ועלה אליו לעליית הגג לחדר לימודו. לאחר שיצא, אמר רבינו זצ"ל כמה פעמים בצער רב: "איך נתנו לו לעלות למעלה, למה לא אמרו לי, הייתי יורד אליו". הייתה לו עגמת נפש כה גדולה ולא יכול היה להירגע מכך (רשימות הגר"ג הוניהסברג).

יוצר אור

בערוב ימיו קרא הגרמ"י לרבי יצחק שאול ואמר לו שהוא נוהג מאז היותו צעיר, לעמוד בתפילת שחרית באמירת ישתבח, עד אחרי אמירת ברכת 'יוצר אור', ורק בהמשך 'המאיר לארץ' וכו' מתיישב, ואינו יודע מדוע נוהג כן ושישאל את רבינו אם יש טעם לכך (ולמעשה הגר"ש לא הספיק לשאול, אך ראה בספר אדיר במרום סעיף קל"ז שכך נהג).

בשמחת נכד משותף לרבינו ורבי מיכל יהודה, נראה עומד ביניהם: רבי יצחק שאול קניבסקי

יכלה הדף מלהביא את כל הזכרונות והעובדות שהיו בין רבינו לבין הגרמ"י זצ"ל, והיות והרבה מהם כבר פורסם בספר הנפלא מאורם של ישראל - תולדות הגרמ"י זצ"ל, ובספרים שהו"ל הג"ר רבי גדלי' הוניהסברג, לכן אמרנו להביא כאן מעט דברים שלא ידועים עדיין.

הידידות הוותיקה

קשר של עשרות בשנים היה בין רבינו להגאון רבי מיכל יהודה זצ"ל, עוד מאז היותו תלמיד בפני רבו בישיבת לצעירים 'תפארת ציון', ובשנים שלאחר מכן עת השיא את בן זקוניו רבי יצחק שאול עם נכדתו של רבי מיכל יהודה, בת חתנו הגאון רבי בנימין בינוש קורלנסקי, ואחרי כן נעשה עמו שוב מחותן בנישואי הנכד הגאון רבי אליעזר שטינמן (בן בת רבינו הרבנית חנה ע"ה שטינמן) עם בתו האחרת של רבי בנימין בינוש קורלנסקי.

משתתף בבר מצוה לנכדו של רבי מיכל יהודה, בן לבנו רבי משה דוד

תלמידו בישיבת תפארת ציון

וסיפר אודות הימים בהם למד אצל רבי מיכל יהודה: כשהגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ נהיה חתן אצל הגאון ה'ז'בינקער' רבי אברהם יצחק גרשנבוץ זצ"ל, שהיה ראש ישיבה בישיבת תפארת ציון, מינה אותו חמיו לר"מ בישיבה, ובאותה עת למדתי בישיבה, ואני הייתי מתלמידיו הראשונים בשנה ראשונה של שיעור ו'. ומאד נהנו משיעוריו. למדתי אצלו שנה: זמן אחד חצי השני של כתובות, וזמן אחד פעמיים מסכת נדרים מתחילה ועד סוף.

והי' דרכו שתמיד היה מכניס דברי מוסר באמצע השיעור ומדבר מה שראה צורך לדבר (דרך שיחה ח"א, ואתחנן, וח"ב עמוד שמה ומציין לספר נפש החיים ש"ד פ"ז ד"ה וכן באמצע הלימוד).

עוד סיפר כי 'בסיום השנה באתי להיבחן אצל רמ"י עם הבחור החשוב נפתלי טפלי זצ"ל, שבשבת קודש, על כל מסכת נדרים, הוא ישב עמנו כמה שעות ובחן אותנו מסוגיא לסוגיא.

ראשו בשמים

מספר אחד מתלמידיו של רמ"י: פעם שאלתי על בעייה רפואית מסוימת בשידוכין, וענה לי שאין לו קבלה בזה ושלחני אל רבינו שדומה שיש לו קבלה מאביו מרן זצ"ל בענינים אלו, עשיתי כהוראתו, שאלתי לרבינו וענה מה שענה, כשסיפרתי לרמ"י את תשובתו התפעל מאוד ואמר: ר' חיים ראשו בשמים, אפשר לסמוך עליו בהכל (דרכי החיים ח"ב עמוד צ"ו)

משך את בת רבו עם גיסו

סח גיס רבינו, הגאון רבי בנימין אלישיב, שהשדכן שלו היה רבינו, שהציע לבתו של מורו ורבו רבי מיכל יהודה, ומכיון שבאותם שנים התכתב רבי בנימין עם רבינו בדברי תורה, נטל רבינו כמה מהמכתבים והראה לרבי

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

🏠 רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

☎ 053-3145900 📠 077-2092005

ניתן לתרום גם במכשירי 'קהילות' ו'נדרים פלוס' בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585 - שלוחה-1586

קהילות 073-2757000 - שלוחה-4310